

Jordbruksutskottets betänkande

1984/85:32

om vissa frågor på fiskets område (prop. 1984/85:143)

Sammanfattning

Utskottet behandlar i betänkandet regeringens proposition 1984/85:143 om vissa frågor på fiskets område jämte de motioner som väckts med anledning av propositionen. Ett antal motioner från allmänna motionstiden i januari 1985 tas även upp.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag i alla delar utom i anslagsfrågan. Med anledning av motioner föreslår utskottet att förslaget Bidrag till fiskevård förs upp med 2 milj. kr. utöver vad regeringen föreslagit. Till betänkandet är fogat nio reservationer (m, c, fp, vpk).

Propositionen

I propositionen redovisas åtgärder som behöver vidtas för att förbättra förutsättningarna för det svenska fisket. Bl. a. förordas fortsatta regleringar av laxfisket för att rädda den naturreproducerande laxen. Internationella överläggningar har i detta syfte inletts i fråga om havsfisket efter lax i Östersjön. I propositionen betonas behovet av fiskevårdande åtgärder och av fortsatta försök med s. k. fördröjd utsättning av laxungar. Vidare förordas bl. a. att trål skall få användas endast av yrkesfiskare.

Yrkesfiskelicens, som är förutsättningen för statligt ekonomiskt stöd, skall finnas även i fortsättningen. Vissa förenklingar föreslås i fråga om de statliga bidragen till fisket.

I propositionen betonas sambandet mellan prisregleringen på fisk och en samordnad förstahandsmottagning av fisk. Det föreslås att prisstödet fr. o. m. den 1 januari 1986 skall lämnas endast till fiskeföretag som levererar till samorganiserade förstahandsmottagare. Förslag läggs fram till reglering av priserna på fisk under regleringsåret 1985/86.

I syfte att anpassa den statliga administrationen på fiskets område till de senaste årens förändringar föreslås en omorganisation som bl. a. innebär att fiskeriintendenterna avvecklas som egen myndighet och inordnas i fiskeristyrelsen.

Slutligen tas i propositionen upp vissa anslagsfrågor för budgetåret 1985/86.

Regeringens förslag

I proposition 1984/85:143 har regeringen (jordbruksdepartementet) föreslagit riksdagen att

1. anta förslag till lag om ändring i lagen (1950:596) om rätt till fiske,

2. anta förslag till lag om ändring i vattenlagen (1983:291),
3. godkänna vad som förordats i propositionen om grunderna för det statliga ekonomiska stödet till fisket (avsnitt 2.4.4),
4. godkänna vad som förordats i propositionen om en samordning av distribution och marknadsföring av fisk som förutsättning för utbetalning av prisstöd på fisk (avsnitt 2.4.6),
5. godkänna vad som förordats i propositionen om regleringen av lax-fisket (avsnitt 2.5.1),
6. medge att för tiden den 1 juli 1985—den 30 juni 1986 regleringen av priserna på fisk m. m. jämte vad därmed hänger samman samt användningen av medel får ske enligt de grunder som förordats i propositionen (avsnitt 2.5.4),
7. godkänna de riktlinjer för fiskeristyrelsens och fiskenämndernas arbetsuppgifter som förordats i propositionen (avsnitt 2.6),
8. bemyndiga regeringen att vidta de övergångsåtgärder och åtgärder i övrigt som behövs för att omorganisationen skall kunna genomföras,
9. till Bidrag till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut för budgetåret 1985/86 utöver i proposition 1984/85:100 bilaga 8 föreslaget reservationsanslag anvisa ytterligare 1 445 000 kr.,
10. till Fiskeristyrelsen för budgetåret 1985/86 anvisa ett förslagsanslag av 34 634 000 kr.,
11. till Fiskenämnderna för budgetåret 1985/86 anvisa ett förslagsanslag av 8 110 000 kr.,
12. till Främjande av fiskerinäringen för budgetåret 1985/86 anvisa ett reservationsanslag av 2 194 000 kr.,
13. till Prisreglerande åtgärder på fiskets område för budgetåret 1985/86 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 kr.,
14. till Bidrag till fiskevård m. m. för budgetåret 1985/86 anvisa ett reservationsanslag av 2 825 000 kr.

Regeringen har även berett riksdagen tillfälle att ta del av vad som i övrigt har anförts i propositionen om fiskepolitiken, administrativ reglering av fisket, licenser för yrkesfisket, prisregleringen av fisk allmänt, regleringen av laxfisket, konsumtionsodlingen av fisk och skaldjur, forskning och utvecklingsverksamhet på fiskets område och om den statliga administrationen på fiskets område.

Med hänsyn till att lagförslagen är okomplicerade har regeringen inte ansett det motiverat att inhämta lagrådets yttrande över dem.

Lagförslagen är av följande lydelse

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1950:596) om rätt till fiske

Härigenom föreskrivs att 39 och 41 §§ lagen (1950:596) om rätt till fiske skall ha nedan angivna lydelse.

39 §¹*Nuvarande lydelse*

Finnes uppenbart att fiskeredskap utsatts eller anordning vidtagits i strid med vad som gäller om fiskådra, och följer ej rättelse genast efter det tillsägelse skett, får på ansökan av den som lider skada kronofogdemyndigheten i orten, sedan myndigheten med trovärdig person hållit syn på stället, meddela nödig handräckning på den tredskandes bekostnad. Kostnaden får tas ut med tillämpning av vad i utsökningsbalken sägs om uttagande av förrättningskostnader.

Detsamma skall gälla, om någon begagnar av länsstyrelsen fastställt märke för redskap eller notvarp på sätt som är ägnat att obehörigen avhålla annan från att fiska.

Berörs allmänt fiskeriintresse, får även allmän åklagare, statens fiskeritjänsteman eller en därtill förordnad fisketillsynsman göra ansökan om handräckning.

Föreslagen lydelse

Om ett allmänt fiskeriintresse berörs får ansökan om handräckning även göras av allmän åklagare, av fiskeristyrelsen eller av fisketillsynsman som särskilt förordnats för detta.

41 §²

Länsstyrelsens beslut i sådana ärenden som avses i 24, 28 eller 29 § får överklagas hos kammarrätten genom besvär.

Fiskenämndens beslut i sådant ärende som avses i 30 § får överklagas hos fiskeristyrelsen genom besvär. Fiskeristyrelsens beslut får överklagas hos regeringen genom besvär.

Vederbörande fiskeriintendent är på grund av sin befattning behörig att föra talan i ärende som avses i första eller andra stycket.

Då ett beslut som en myndighet meddelar enligt denna lag angår så många att en avskrift av beslutet inte lämpligen kan tillställas var och en av dem, skall delgivning ske enligt 17 § delgivningslagen (1970:428).

Beslut, som avses i 28 och 29 §§, skall gälla utan hinder av att det har överklagats, om inte annat förordnas. Om det finns särskilda skäl, får fiskenämnden förordna att även sådant beslut, som avses i 30 §, skall gälla med omedelbar verkan.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1985.

¹ Senaste lydelse 1984: 371.

² Senaste lydelse 1984: 371.

2 Förslag till

Lag om ändring i vattenlagen (1983: 291)

Härigenom föreskrivs att 18 kap. 7 § vattenlagen (1983: 291) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 kap. 7 §

Den som är beroende av hur ett vattenföretag drivs, allmän åklagare och tjänsteman vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut har rätt att få tillträde till platser för vattenståndsmätare, vattenmätare eller observationsrör samt att ta del av anteckningar som företagaren har ålagts att föra rörande vattenstånd, vattnets avrinning eller tillgodogjorda vattenmängder.

Tillfälle skall beredas statlig fiskeritjänsteman och av fiskeristyrelsen förordnad tillsynsman att utöva tillsyn över att villkor till skydd för fisket fullgörs.

Tjänstemän hos fiskeristyrelsen och fisketillsynsmän som förordnats för detta skall beredas tillfälle att utöva tillsyn över att villkor till skydd för fisket fullgörs.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1985.

Motioner väckta med anledning av proposition 1984/85:143

I motion 1984/85:3012 av Rune Ångström (fp) yrkas

1. att riksdagen hos regeringen anhåller att utöver vad som föreslås i proposition 1984/85:143 omedelbara begränsningar av det svenska laxfisket i havet införs i enlighet med laxutredningens förslag,

2. att riksdagen hos regeringen anhåller att laxutredningens förslag i övrigt i sin helhet leder till beslut i den omfattning och ordning som utredningen föreslagit.

I motion 1984/85:3013 av Rune Jonsson m.fl. (s) yrkas att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om bidrag till fiskevård m. m.

I motion 1984/85:3014 av Arne Andersson i Ljung m. fl. (m) yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om licenssystemet,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om kommunernas fysiska planering som styrmedel för lokalisering av fiskodlingar m. m.,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts i fråga om försöksverksamhet med fördröjd utsättning av lax,

4. att riksdagen till Bidrag till fiskevård m. m. för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av 5 325 000 kr.

I motion 1984/85:3015 av Roland Brännström m. fl. (s) yrkas att riksdagen av regeringen begär åtgärder för att begränsa det svenska laxfisket i havet.

I motion 1984/85:3016 av Jens Eriksson (m) och Karl-Anders Petersson (c) yrkas att riksdagen beslutar att avslå förslaget om att avsätta 1,1 milj. kr. ur prisregleringskassan för fortsatta försök med s. k. fördröjd utsättning av lax.

I motion 1984/85:3017 av Jens Eriksson (m) och Karl-Anders Petersson (c) yrkas att riksdagen hos regeringen begär att fiskeristyrelsen får i uppdrag att utforma en mera effektiv organisation än den som finns för närvarande och att sekretariatet ombildas och underställs en styrelse så sammansatt att ett bra resultat i biståndsarbetet kan åstadkommas.

I motion 1984/85:3018 av Marianne Ståhlberg och Nils-Olof Gustafsson (båda s) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om bidrag till fiskevård m. m.

I motion 1984/85:3019 av Per Israelsson m. fl. (vpk) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om fortsatt utredning och forskning för bevarande av den genetiska variationen hos hela fiskfaunan och dess livsmiljö i enlighet med vad i motionen anförts.

I motion 1984/85:3020 av John Andersson m. fl. (vpk) yrkas att riksdagen

gen som mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om uppräknig av anslaget E 11. Bidrag till fiskevård m. m.

I motion 1984/85:3021 av John Andersson m. fl. (vpk, m, c) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om laxutredningens förslag.

I motion 1984/85:3022 av Einar Larsson m. fl. (c) yrkas

1. att riksdagen beslutar att yrkesmässiga redskap förebehålls yrkesfiskare på allmänt och enskilt vatten i enlighet med motionen,

2. att riksdagen beslutar anslå 3 milj. kr. ur prisregleringskassan för utsättning av laxfisk och ål i insjöarna,

3. att riksdagen ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av regional placering av intendentpersonal och konsulentverksamhet för de stora sjöarna samt utseende av sjönämnder,

4. att riksdagen beslutar anslå 5,4 milj. kr. till anslaget Bidrag till fiskevård m. m.

I motion 1984/85:3023 av Mats Olsson (s) yrkas att riksdagen ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om licenser för laxfiske, byte av fiskekvoter och räddning av den vilda laxen.

I motion 1984/85:3024 av Pär Granstedt (c) yrkas

1. att riksdagen ger regeringen till känna vad som anförts i motionen om förtur vid tillståndsgivning för vattenbruk till bofasta skärgårdsbor som avser att bedriva verksamheten som binäring till jordbruk, fiske och andra skärgårdsnärningar,

2. att riksdagen uttalar att eventuella förändringar av fiskenämndernas sammansättning inte får gå ut över yrkesfiskets representation.

I motion 1984/85:3025 av Pär Granstedt (c) yrkas att riksdagen begär att regeringen uppdrar åt jordbruksnämnden att disponera viss del av regleringsmedlen för att täcka kostnaderna för frakttöd åt foderfisk (bifångster) från Östersjön till fiskmjölsfabrik på västkusten.

I motion 1984/85:3026 av Börje Stensson och Lars Ernestam (båda fp) yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående licenssystemet,

2. att riksdagen avslår förslaget om en samordning av distributionen och marknadsföringen av fisk som förutsättning för utbetalning av prisstöd på fisk,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående generösa tillstånd för innehavare av yrkesfiskelicenser att ersätta befintlig utrustning och fartyg med ny materiel,

4. att riksdagen ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående åtgärder för att öka tillgången på naturreproducerande lax.

I motion 1984/85:3027 av Knut Billing (m) yrkas att riksdagen beslutar att avslå regeringens förslag om att en samordning av distributionen och marknadsföringen skall vara en förutsättning för erhållande av prisstöd på fisk.

Motioner väckta under allmänna motionstiden 1985

I motion 1984/85:469 av Bertil Måbrink (vpk) yrkas, med hänvisning till vad som anförts i motion 1984/85:465, såvitt nu är i fråga (yrkande 1) att riksdagen hos regeringen hemställer om åtgärder innebärande att ett nytt havsforskningslaboratorium med inriktning på fiske och vattenbruk i Östersjön inrättas i Karlskrona.

I motion 1984/85:629 av Elving Andersson och Kjell Mattsson (båda c) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att fiskeristyrelsens havsfiskelaboratorium i Lysekil skall bibehållas samt att regeringen bör ta initiativ till samordning av fiskeristyrelsens och Vetenskapsakademiens verksamheter när det gäller lokaler m. m. så att ny- och ombyggnader av lokaler snarast kan påbörjas.

I motion 1984/85:636 av Jan-Eric Virgin och Bertil Danielsson (båda m) yrkas att riksdagen begär att regeringen vidtar åtgärder för att inrätta fiskskyddsområden inom ostkustens skärgårdar i enlighet med vad som anförts i motionen.

I motion 1984/85:750 av Elving Andersson och Kjell Mattsson (båda c) yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om införande av vattenbrukslån,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om att verksamheter inom vattenbruket (fisk-, mussel-, skaldjurs- och algodlingar) generellt skall undantas från avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöskyddslagen,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående en referensanläggning för miljöstudier,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om prioritering av forskningsresurser till vattenbruksområdet.

I motion 1984/85:881 av Agne Hansson m. fl. (c) yrkas

1. att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om förutsättningarna för ett utvecklat vattenbruk vid sydostkusten och på Öland,

2. att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om införande av vattenbrukslån,

3. att riksdagen beslutar begära förslag från regeringen som undantar de mindre fisk-, mussel-, skaldjurs- och algodlingarna generellt från avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöskyddslagen,

4. att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om referensanläggningar för miljöstudier,

5. att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om prioritering av forskningsresurser till vattenbruksområdet,

6. att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad

som i motionen anförts om etablering av ett fiskodlingslaboratorium vid Slingsövik i Västerviks kommun.

I motion 1984/85:885 av Kenth Skårvik och Kerstin Ekman (båda fp) yrkas

1. att riksdagen beslutar att fiskeristyrelsens havsforskningslaboratorium även i fortsättningen skall kvarligga i Lysekil,
2. att riksdagen beslutar att ett samarbete för framtiden med Kristinebergs marinbiologiska station bör förverkligas,
3. att riksdagen beslutar att en utredning bör igångsättas om möjligheten att göra Lysekil till ett utbildningscentrum för havsforskning och vattenbruk på gymnasie- och högskolenivå.

I motion 1984/85:1085 av Karl-Anders Petersson och Pär Granstedt (båda c) yrkas att riksdagen hos regeringen begär att en snabbutredning verkställs för att utröna möjligheterna att förhindra rovfisket i "vita zonen" öster om Gotland och begränsa skadeverkningarna av det omfattande fiske som skett de senare åren i området i fråga.

I motion 1984/85:1390 av Rolf Dahlberg och Håkan Stjernlöf (båda m) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en utredning av yrkesfiskets framtid på ostkusten och som ett led i detta arbete gör en förstudie om möjligheterna att etablera en fiskberedningsindustri i Söderhamn.

I motion 1984/85:1391 av Kenth Skårvik m. fl. (fp) yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen sagts om förenkling av provningsförfarandet vid vattenbruk,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen sagts om vattenbrukets miljöpåverkan.

I motion 1984/85:1398 av Kurt Ove Johansson m. fl. (s) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts beträffande upprättande av en riksplan för fiskodling i Sverige.

I motion 1984/85:1407 av Rolf Rämgård m. fl. (c) yrkas att riksdagen hos regeringen begär att anslaget Bidrag till fiskevård, organisationsstöd och informationsinsatser delas lika mellan organisationerna.

I motion 1984/85:1410 av Håkan Stjernlöf (m) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen framförts om fiskerikonsulenttjänster i Gävleborgs län.

I motion 1984/85:1524 av Jan Hyttring och Bertil Jonasson (båda c) yrkas, med hänvisning till vad som anförts i motion 1984/85:1520, såvitt nu är i fråga (yrkande 4), att riksdagen beslutar som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen har anförts om behovet av statligt stöd för centrum för vattenbruk i Munkfors, Värmland.

I motion 1984/85:2012 av Gunhild Bolander m. fl. (c, s, m) yrkas att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som anförts om lokalisering av havsfiskelaboratorium till Gotland.

I motion 1984/85:2016 av Pär Granstedt m. fl. (c) yrkas att riksdagen

begär att regeringen vidtar åtgärder för att ge yrkesfisket i Norrland ökat ekonomiskt stöd inom ramen för den prisreglerande verksamheten på fiskets område.

I motion 1984/85:2017 av Pär Granstedt m. fl. (c) yrkas att riksdagen begär att regeringen vidtar åtgärder så att fiskeristyrelsen tillförsäkras adekvata administrativa resurser för att tillgodose yrkesfiskets behov.

I motion 1984/85:2037 av Ralf Lindström och Yvonne Sandberg-Fries (båda s) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om placeringen av ett havsfiskelaboratorium.

I motion 1984/85:2039 av Per-Richard Molén (m) yrkas att riksdagen hemställer om snabba åtgärder från regeringens sida att förenkla handläggningen av tillstånd på vattenbrukets område.

I motion 1984/85:2043 av Barbro Nilsson i Visby (m) yrkas att riksdagen hos regeringen begär att fiskeristyrelsen uppdrar åt fiskenämnden på Gotland att utreda förutsättningarna för omlastning av fisk till fabriksfartyg från öststaterna samt förutsättningarna för ökad landning av fisk på Gotland och möjligheten att göra Gotland till ett centrum för en beredningsindustri uppbyggd på råvaror från Östersjön.

I motion 1984/85:2047 av Marianne Stålberg och Nils-Olof Gustafsson (båda s) yrkas att riksdagen beslutar som sin mening ge regeringen till känna att av medel avsätta för fiskevårdande åtgärder, i årets budgetproposition, erforderliga resurser ställs till fiskerianstaltens i Kälarne förfogande.

I motion 1984/85:2280 av Eric Hägelmark (fp) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 3), att riksdagen uttalar sig för en utveckling av näringslivet i Kristianstads län och hos regeringen hemställer om åtgärder innebärande att stödja och utveckla fiskerinäringen genom en lokalisering av beredningsindustri och uppbyggnad av en bättre distributionskedja av färsk fisk.

I motion 1984/85:2597 av Eric Hägelmark (fp) yrkas

1. att riksdagen beslutar uttala sig för att ett bräckvattenslaboratorium inrättas i Karlskrona,

2. att riksdagen beslutar uttala sig för att medel avsätts för driftskostnader och personal,

3. att riksdagen beslutar uttala sig för att fiskeristyrelsens undersökningsfartyg Argos placeras i Karlskrona.

I motion 1984/85:2695 av Karl-Erik Svartberg m. fl. (s) yrkas att riksdagen beslutar att hos regeringen begära en översyn av stödet till fiskerinäringen i mellersta och norra Bohuslän.

Uppvaktning

Utskottet har i ärendet uppvaktats av företrädare för Sveriges sportfiske- och fiskevårdsförbund samt Sveriges fiskevattensägareförbund. Utskottet har även mottagit skrivelser i ärendet.

Rättelse: S. 28, **Hemställan** 24, inledningen Står: att riksdagen till Rättat till: att riksdagen under sjätte huvudtiteln till

25. inledningen Står: att riksdagen till Rättat till: att riksdagen under nionde huvudtiteln till

Rättelse på rättelse: S. 28, rad 14 nedifrån Står: *fiskenäringen* Rättat till: *fiskeri-näringen*

Utskottet

Inledning

Utskottet behandlar i betänkandet proposition 1984/85:143 om vissa frågor på fiskets område jämte dels de motioner som väckts med anledning av propositionen och dels ett antal motioner som väckts under allmänna motionstiden 1985.

Under de senaste åren har flera utredningar tillsatts för behandling av olika fiskefrågor. 1981 års fiskekommitté avlämnade i juni 1984 slutbetänkandet (Ds Jo 1984:6) Bättre yrkesfiske. 1983 års laxutredning avlämnade i april 1984 betänkandet (Ds Jo 1984:5) Lax. 1984 års utredning om fiskeriadминистраtionen avlämnade i juli 1984 betänkandet (Ds Jo 1984:7) Fiskeriadминистраtionen. Betänkandena har remissbehandlats och ligger till grund för delar av förevarande proposition. I propositionen lämnas även förslag grundade på en inom fiskeristyrelsen genomförd utredning om säkerställande av de svenska fiskbeståndens genetiska resurser. Vidare behandlas en skrivelse från ett antal fiskförsäljningsföreningar med förslag om hur en samordning av fiskförsäljningen i Sverige bör ske.

Statens jordbruksnämnd överlämnade den 27 februari 1985 förslag om prisregleringen på fisk under budgetåret 1985/86 efter överläggningar med fiskets förhandlingsdelegation och nämndens konsumentdelegation. I propositionen framläggs förslag grundade på jordbruksnämndens förslag.

Vissa anslagsfrågor för budgetåret 1985/86 tas även upp i propositionen.

Utskottet tar upp motionsyrkandena i anslutning till propositionens olika delar. I huvudsak kommer behandlingen att följa dispositionen av propositionen.

Regleringen av havsfisket

Väsentliga förändringar har skett i det internationella fisket de senaste åren. Den mest påtagliga förändringen är att sillfisket i Nordsjön åter har kommit i gång efter att ha varit stoppat sedan år 1977. Detta innebär en starkt ökad konkurrens för det svenska sillfisket som traditionellt har varit vårt mest betydelsefulla fiske. Sedan mitten av 1970-talet är vårt fiske också begränsat genom den indelning av haven i nationella fiskezoner som då skedde. Genom avtal med andra länder kan ändå ett visst fiske upprätthållas i andra länders zoner. Europeiska gemenskapen (EG) upphävde år 1982 tullsuspensionen på sill. EG:s tullfria import har därefter krympt successivt. Fisket efter lax och torsk i Östersjön har sådan omfattning att beståndssituationen har försämrats. Detta sammanhänger med avsaknaden av överenskommelser om detta fiske inom ramen för fiskerikommissionen för Östersjön. Sverige för därför nu direkta förhandlingar med andra östersjöländer i denna fråga.

I motion 1085 erinrar Karl-Anders Petersson och Pär Granstedt (båda c) om att det öster om Gotland finns en s. k. vit zon om vilken överenskommelse ej kunnat nås vid de förhandlingar som ägde rum under 1970-talet om uppdelning av Östersjön i fiskezoner, emedan Sveriges anspråk på zonen ej godtagits av Sovjetunionen resp. Polen. Enligt motionen pågår inom denna zon ett omfattande rovfiske efter torsk och tidvis också efter lax. Motionärerna yrkar att en snabbutredning verkställs för att utvärdera möjligheterna att förhindra rovfisket i området i fråga och begränsa skadeverkningarna av det omfattande fiske som skett där under de senare åren.

Utskottet får framhålla att frågan om fisket i zonen har förbindelse med frågan om gränsdragningen mellan de olika strandstaternas fiskezoner i Östersjön. För närvarande och till dess överenskommelse om fiskezonerna kan träffas, betraktas den "vita zonen" som internationellt vatten. Inom ramen för 1973 års Gdanskkonvention om fisket och bevarandet av de levande tillgångarna i Östersjön och Bälten äger årliga överläggningar rum om fisket i Östersjön mellan berörda länder. Sverige har i dessa förhandlingar verkat för en begränsning av fisket av såväl torsk som lax i Östersjön under en följd av år. Någon överenskommelse har ännu icke kunnat träffas i dessa frågor. Frågan är föremål för regeringens fortsatta uppmärksamhet. Någon ytterligare riksdagens åtgärd med anledning av motionen är med hänsyn härtill icke påkallad. Motionen avstyrks således.

Fiskeripolitikens medel m. m.

Enligt den bedömning av fiskets framtidsutsikter som görs i propositionen, kommer utvecklingen framöver, såvitt nu kan bedömas, att kännetecknas av ökade svårigheter att avsätta oberoedd sill till rimliga priser på våra traditionella exportmarknader. Vidare kan fortsatt tryck utifrån väntas på den svenska marknaden för torskprodukter och lax. Något utrymme för volymmässiga ökningarna totalt för det svenska fisket kommer enligt fiskeristyrelsens prognos inte att finnas under överskådlig tid. Däremot bör det finnas möjligheter att öka beredningen inom landet av svenskfångad fisk och öka avsättningen av denna. Konsumtionsodlingen av fisk i svenska vatten kommer att få ökad betydelse. Fiskets, fiskodlingens och fiskberedningens betydelse för sysselsättningen i kust- och skärgårdsbygderna i glesbygden kommer att bestå.

Regeringen föreslår vissa ändringar av de fiskepolitiska medlen.

När det gäller regleringen av fisket med stöd av fiskeriförordningen förutses inga inskränkningar i rätten till fiske på allmänt vatten och frifiskevattnen så länge tillgången på fisk så medger. Om en begränsning av fisket är nödvändigt av fiskevårdsskäl bör den vara generell. Fiske med trål får bedrivas endast av den för vars försörjning fisket är av väsentlig betydelse.

Enligt centerns kommittémotion 3022 av Einar Larsson m. fl. bör yrkesmässiga redskap förbehållas yrkesfiskare på allmänt och enskilt vatten. Motionärerna anser att de förslag som på sin tid lades fram av 1973 års fiskevattensutredning i betänkandet Fiska på fritid (SOU 1978:75) bör genomföras.

Utskottet får erinra om att fiskekommittén, utöver den reglering av trålfisket som nämnts i det föregående, icke har framlagt några förslag i den riktning som motionärerna anvisar. Jordbruksministern bedömer att de begränsningar av fisket som må vara nödvändiga huvudsakligen görs generella, såsom har varit fallet hittills. Utskottet finner icke skäl att inta en annan ståndpunkt. Motionen avstyrks således såvitt nu är i fråga (yrkande 1).

I motion 636 av Jan-Eric Virgin och Bertil Danielsson (båda m) begärs åtgärder för att inrätta fiskskyddsområden inom ostkustens skärgårdar. Utskottet får härvidlag erinra om att möjlighet finns att lägga ut s. k. fredningsområden i särskilt känsliga vatten genom de föreskrifter för fiskets vård och bedrivande som fiskeristyrelsen resp. länsstyrelsen meddelar med stöd av 5 och 6 §§ fiskeriförordningen (1982:126). Någon ytterligare riksdagens åtgärd med anledning av motionen synes mot den bakgrunden icke påkallad.

Licens för yrkesfiske

Enligt regeringens bedömning skall licens för yrkesfiske även i fortsättningen vara en förutsättning för att statligt ekonomiskt stöd skall erhållas. Jordbruksministern anser att licenssystemet bör förenklas. Endast en typ av licens bör eftersträvas, nämligen licens för fiske med visst fartyg. En sådan licens skulle kunna utfärdas för skepparen som då skall uppfylla kravet att vara yrkesfiskare eller ha fisket som en väsentlig del av sin försörjning.

Regeringens förslag kommenteras i två motioner.

I kommittémotion 3014 framhåller Arne Andersson i Ljung m. fl. (m) att licens för fartyg liksom hittills bör följa fartyget. Förslaget att binda licensen till skepparens person avvisas (yrkande 1). Samma uppfattning ges till känna i kommittémotion 3026 av Börje Stensson och Lars Ernestam (båda fp). Om licensen utfärdas för skepparen kan fiske inte ske med ett visst fartyg om skepparen av en eller annan anledning är frånvarande, anser motionärerna (yrkande 1).

Utskottet finner icke att de invändningar som framförs i motionerna mot regeringens förslag är bärkraftiga. Om skepparen av någon anledning icke är närvarande måste en annan person ha rätt att fungera som skeppare. Licensbestämmelserna får självfallet utfärdas så att fartygets drift icke hindras av att den ordinarie skepparen tillfälligtvis är borta. Utskottet avstyrker således motionerna i hithörande delar.

Statligt ekonomiskt stöd

Enligt propositionen bör det statliga ekonomiska stödet till näringen anpassas så att det bättre främjar ett rationellt fiske. Vissa stödformer mönstras ut. Utskottet har ingen erinran mot regeringens förslag. Det tillstyrks således.

I motion 3025 hemställer Pär Granstedt (c) att jordbruksnämnden skall disponera viss del av regleringsmedlen för att täcka kostnaderna för fraktstöd åt foderfisk (bifångster) från Östersjön till fiskmjölsfabrik på västkusten.

Motionen bygger enligt utskottets mening på ett missförstånd. Fraktstöd av det slag som avses i motionen lämnas enligt förordningen (1984:63) om prisreglering på fiskets område. Medel till stödet har för nästa budgetår anvisats av budgetmedel, från anslaget E 6. Bidrag till fiskets rationalisering m. m. (prop. 1984/85:100 bil. 11, JoU 1984/85:25). Motionen avstyrks.

Stödet till fiskerinäringen aktualiseras i fyra motioner från den allmänna motionstiden. Utskottet har funnit lämpligt att ta upp dem i förevarande sammanhang.

Enligt motion 1390 av Rolf Dahlberg och Håkan Stjernlöf (båda m) bör yrkesfiskets framtid på ostkusten utredas. En förstudie bör göras om möjligheterna att etablera en fiskberedningsindustri i Söderhamn. I motion 2043 begär Barbro Nilsson i Visby (m) att möjligheterna utreds för omlastning av fisk till fabriksfartyg från öststaterna. Gotland borde göras till ett centrum för en beredningsindustri uppbyggd på råvaror från Östersjön. Eric Hägelmark (fp) yrkar i motion 2280, såvitt nu är i fråga (yrkande 3), på åtgärder för att stödja och utveckla fiskerinäringen i Kristianstads län genom en lokalisering av beredningsindustri och uppbyggnad av en bättre distributionskedja av färsk fisk. I motion 2695 begär Karl-Erik Svartberg m. fl. (s) en översyn av stödet till fiskerinäringen i mellersta och norra Bohuslän. Fiskelagen där är i huvudsak inriktade på fiske efter konsumtionsfisk, havskräfta och räkor. De har nästan utan undantag äldre fiskefartyg och är därmed utestängda från fiskerilän, rationaliseringsstöd och liknande, anför motionärerna.

Utskottet får med anledning av motionerna erinra om att det enligt regeringens bedömning bör finnas möjlighet att öka beredningen inom landet av svenskfångad fisk och att öka avsättningen av denna. Som jordbruksministern framhåller är en ökad inhemsk beredning av fisk ett viktigt led i strävan att stärka fisknäringen. Det finns olika typer av statligt stöd för att stimulera till ökad företagsamhet, t. ex. stöd via länens utvecklingsfonder. Det stöd i form av lånegarantier och lån som kan lämnas inom ramen för fiskeripolitiken bör koncentreras till utveckling av nya produkter eller till andra åtgärder som främjar avsättningen av svenskfångad fisk. Därutöver bör det i fortsättningen vara möjligt att ge motsvarande stöd om fisken är odlad i svenska vatten.

Enligt utskottets bedömning föreligger även möjligheter att öka fiskets volym. Detta gäller främst torsk och vissa andra fiskslag, men i viss mån även sill/strömming. Utskottet instämmer i jordbruksministerns yttrande, att möjligheterna att lämna stöd till förvärv av begagnade fartyg med hög standard bör utnyttjas bättre. Vid prövningen av en fråga om stöd bör alltid göras en bedömning av om kraven på arbetsmiljö blir tillräckligt tillgodosedda i samband med den tänkta investeringen. Vidare må erinras om att de fiskeripolitiska målen innehåller ett hänsynstagande till kravet på sysselsättning i kust- och skärgårdsområden där fiskerinäringen har stor regionalpolitisk betydelse.

Utskottet är icke berett att tillstyrka de förslag som framställs i motionerna om utredningar i olika avseenden. Av den lämnade redogörelsen framgår att olika möjligheter står till buds för att främja de syften som åberopas i motionerna. Dessa möjligheter torde ytterligare ha förbättrats genom den anpassning av stödvillkoren som föreslås i propositionen och som utskottet anslutit sig till. Med det anförda avstyrks motionerna 1390, 2043, 2280 yrkande 3 och 2695.

Distribution och marknadsföring av fisk

Regeringen föreslår att prisstödet på fisk i fortsättningen skall lämnas endast till de licensierade fiskeföretag som levererar sin fisk till uppköpare som deltar i en organiserad samordning av distributionen av fisk. Jordbruksministern erinrar om att statsmakterna i åtskilliga år efterlyst ett vidgat samarbete mellan fiskerinäringens utövare och en effektivisering av fiskdistributionen genom en bättre samordning av förstahandsmottagningen och den därpå följande vidareförsäljningen. Det bör nu vara möjligt att organisera en samordning på fiskförsäljningens områden i regi av fiskarnas egna organisationer. Samordningen skall kunna ske utan direkt medverkan av statsmakterna.

Förslaget kritiserar i två motioner. Enligt motion 3026 (fp) skulle det kunna få den effekten att konkurrensen minskar med därpå följande konsekvenser i form av minskad effektivitet. Motionärerna hävdar med åberopande av näringsfrihetsombudsmannens och statens pris- och kartellnämnds remissvar att det finns betydande risk att konsumenternas tillgång till färsk fisk minskar om förslaget genomförs (yrkande 2). Knut Billing (m) hävdar i motion 3027 att förslaget kommer att medföra att konsumentpriserna blir högre än vad som eljest blivit fallet.

Utskottet finner i likhet med jordbruksministern att näringens karaktär och dess beroende av förhållanden i andra länder samt den starka konkurrensen på den internationella marknaden för fiskprodukter kräver effektivitet och en begränsning av kostnaderna.

Ett område inom näringen som fortfarande drar alltför höga kostnader är leden mellan själva fisket och försäljningen i detaljistledet. Om kostnaderna för denna del av kedjan mellan fiskaren och konsumenten kan

minskas skapas utrymme för dels rimliga konsumentpriser, dels tillräckliga inkomster för fiskaren. En rationell marknadsföring och distribution av fiskprodukter är dessutom en garanti för en hög kvalitet på varorna. Enligt utskottets mening kan betydande fördelar vinnas om förslaget genomförs. Utskottet tillstyrker således regeringens förslag och avstyrker motionerna i berörd del.

Laxfisket

Laxfiskets problematik är speciell beroende dels på laxens livsmönster, dels på fiskens höga matvärde. Totalt sett har laxfisket jämförelsevis liten betydelse för yrkesfisket. Av det svenska havsfiskets sammanlagda fångst om 247 000 ton utgjordes år 1983 blott 0,2 % av lax. Värde mässigt är den större och uppgick år 1982 till 3 % av den yrkesmässiga fångsten. Lokalt har laxfisket väsentligt större betydelse. I Västerbottens län och Väster-norrlands län svarade laxfisket år 1982 för ca hälften av yrkesfiskets inkomster och på Gotland för ca 25 % av det totala fångstvärdet. Även i regionen kring Vänern, där förekomsten av lax är riklig, är yrkesfisket av stor betydelse som näring.

Laxens egenskap av vandringsfisk får till följd att fiskare i olika regioner konkurrerar om samma laxar.

Tack vare att en omfattande utsättning sker av odlad laxsmolt (ungar) i de reglerade vattendragens mynningar är tillgången på lax god i Östersjön. I de outbygda älvarna har emellertid lekbestånden reducerats kraftigt. Minskningen är störst i fråga om Östersjölaxen. I vissa älvar finns nu bara smårester av de tidigare bestånden. Enligt propositionen är skälen för att bevara en naturlig laxproduktion som bas för odlingsverksamhet starka.

Jordbruksministern framhåller att det är nödvändigt att åtgärder snarast vidtas som innebär att bestånden av naturreproducerande lax kan byggas upp igen. Endast härigenom kan ett bra fiske efter lax säkras för framtiden.

Enligt regeringens bedömning behöver fisket efter lax i öppna havet begränsas. Begränsningen bör omfatta alla länder.

Laxutredningens förslag om begränsning av havsfisket tillgodoses endast delvis i propositionen. Utredningen har föreslagit redskapsbegränsning och begränsning av antalet fiskande under tiden som nya metoder för utsättning av lax utvecklas och internationella överenskommelser om begränsning nås. Utredningen föreslår även att allt fiske efter lax utanför 12 nautiska mil från kusten förbjuds. Jordbruksministern framhåller i anslutning härtill att även om han är enig med utredningen om behovet av begränsningar i havsfisket efter lax vill han inte förorda en svensk, ensidig begränsning. Han framhåller i detta sammanhang att han tagit initiativet till särskilda överläggningar med övriga berörda länder om gemensamma begränsningar av laxfisket. Jämsides härmed bör pågående försök med fördröjd utsättning av lax fortsätta. Denna typ av laxutsättning kan sålun-

da direkt komma att gynna det svenska laxfisket och därmed utgöra en god kompensation för de begränsningar som internationella överenskommelser kan resultera i. Insatser från svensk sida på detta område borde i det sammanhanget också kunna intressera de övriga strandstaterna i Östersjön för motsvarande åtgärder. Han finner även rimligt att yrkesfisket medverkar i finansieringen.

När det gäller laxfisket vid kusten ansluter sig regeringen till utredningens förslag som för övrigt i stor utsträckning tillämpas redan i dag. Förslagen innebär att laxfisket minskas genom olika begränsningar i tillståndsgivningen beträffande redskap resp. genom säsongsvisa fiskeförbud. Fiskådran hävdas. Även älvfisket efter lax begränsas så att lekvandringen inte äventyras.

Som inledningsvis antyts ger laxens vandringsmönster upphov till intressekonflikter mellan havs-, kust- och älvfiskare. Intressekonflikterna återspeglas i de motioner som framlagts.

I tre motioner yrkas att laxutredningens förslag om inskränkning av havsfisket antas av riksdagen. Rune Ångström (fp) framhåller i motion 3012 att laxfisket vid kusten utanför de ej utbyggda älvarna utgör ett värdefullt underlag för det yrkesmässiga fisket. Norrlandskustens yrkesfiske är enligt motionen till största delen ett kombinationsfiske efter flera fiskarter. Där utgör laxen en viktig del för att full försörjning via fisket skall vara möjlig. En motsvarande argumentation förs av Roland Brännström m. fl. (s) i motion 3015. Riksdagen bör kunna ge sitt stöd åt utredningens förslag om avveckling av laxfisket utanför 12 nautiska mil. Motsvarande förslag återfinns även i motion 3021 av John Andersson m. fl. (vpk, m, c). Enligt motionen har kommunerna vid de ej utbyggda älvarna nu alltmera insett sportfiskets roll i den expanderande turismen. Intresset är därför starkt att de naturligt reproducerande laxbestånden räddas och kan återuppbyggas.

I tre motioner framställs yrkanden till förmån för havsfisket. Arne Andersson i Ljung m. fl. (m) vänder sig i motion 3014 mot förslaget att finansiera försöksverksamheten med fördröjd utsättning från prisregleringskassan (yrkande 3). Enligt motion 3023 av Mats Olsson (s) har laxen ökat så att det ena fångstrekordet efter det andra slås. Sysselsättningsmässiga och regionalpolitiska skäl motiverar att licenser för yrkesfiskare beviljas för byte av båt eller skepp även om fisket sedan lång tid är helt eller delvis inriktat på laxfiske. Enligt motion 3026 (fp) bör den restriktivitet med beviljande av laxfiskelicenser som anbefallts av föredraganden inte bli total. Innehavare av yrkesfiskelicenser måste få möjlighet att byta sina gamla båtar mot nya. Likaså bör det vara möjligt att utdela ett visst antal nya fiskelicenser till ungdomar (yrkande 3).

Utskottet får för sin del anföra följande.

Riksdagen begärde hösten 1982 en snar utredning av frågan om hur vårt

land bäst skall utnyttja den naturtillgång vi har i den naturligt reproducerande laxen (JoU 1982/83:7). Regeringens förslag är grundat på den utredning som företagits med anledning av riksdagens begäran. Som jordbruksministern framhåller är det nu angeläget att havsfisket efter lax begränsas. Vid fiske till havs kan nämligen åtskillnad inte göras mellan naturligt reproducerad lax och den lax som satts ut efter odling. Laxfisket är intensivt från de flesta länders sida. Utskottet finner det angeläget att de internationella överläggningar som inletts om en begränsning av laxfisket i Östersjön drivs till ett framgångsrikt slut. Under tiden bör de omedelbara åtgärder som förordats av utredningen inte komma till stånd. Utskottet ansluter sig vidare till bedömningen att restriktivitet iakttas vid prövning av fråga om yrkesfiskelicens då den sökande har för avsikt att fiska lax. Utskottet ser positivt på de ansträngningar som görs att genom införande av ny teknik för utsättning av laxungar pröva nya vägar för laxfisket. Utskottet tillstyrker därför förslaget att stödja vidareutvecklingen av pågående försök med fördröjd utsättning på andra platser än de traditionella. Som jordbruksministern påpekar måste alla berörda parter medverka i åtgärder för att rädda laxen. Utskottet kan med hänsyn härtill och till att några redskapsbegränsningar m. m. inte föreslås icke finna fog för uppfattningen att prisregleringsmedel icke bör användas för finansieringen av försöksverksamheten. Utskottet återkommer till finansieringsfrågan i samband med behandlingen av regeringens förslag om prisregleringen. Utskottet tillstyrker även regeringens övriga förslag om regleringen av laxfisket. Det anförda innebär att utskottet avstyrker motionerna 3012, 3014, 3015, 3021, 3023 och 3026 i nu berörda delar.

Konsumtionsodling av fisk, skaldjur m. m.

En stor del av vattenbruket består av konsumtionsodling av fisk och musslor. Enligt propositionen bör utvecklingen av fisk- och skaldjursodlingen ske i planerade former där hänsyn tas till marknaden för produkterna och till det traditionella yrkesfisket samt till miljön. Som underlag för val av platser för denna verksamhet behövs planering, lämpligen inom ramen för kommunernas fysiska planering. Nya former för fiskeripolitiskt stöd till fisk- och skaldjursodling behövs inte.

I två motioner yrkas på ändringar av regeringens program. Enligt motion 3014 (m) bör lokaliseringen av fiskodling m. m. prövas efter miljöskyddslagen och vattenlagen och inte efter en kommunal fysisk planering som kan riskera att bli godtycklig (yrkande 2). I motion 3024 av Pär Granstedt (c) yrkas att bofasta skärgårdsbor som avser att bedriva verksamheten som binäring till jordbruk, fiske och andra skärgårdsnäringsar skall ges förtursrätt vid tillståndsgivningen (yrkande 1).

Utskottet får för sin del anföra följande.

Fiskeristyrelsen har totalansvar för den traditionella fiskerinäringen och för vattenbruket. Den har även att göra den fiskbiologiska prövningen i samband med tillståndsansökan för vattenbruksanläggningar. Det är mot den bakgrunden naturligt att, som jordbruksministern påpekar, styrelsen får ansvaret för den övergripande planeringen på området. Därvid bör samråd ske med berörda myndigheter och organisationer. När det gäller motionärernas krav om att vattenbruksanläggningar skall prövas efter miljöskyddslagen och vattenlagen får utskottet erinra om att riksdagen nyligen — för att förenkla handläggningen av prövningen — beslutat undanta anläggningar för odling av fisk, musslor eller kräftdjur från tillståndsprövning enligt vattenlagen (1983:291; VL). Samma anläggningar omfattas däremot av anmälnings- resp. tillståndsplikt enligt miljöskyddslagen (1969:387; ML) beroende på storleken av det aktuella företaget m. m. (prop. 1984/85:10, JoU 1984/85:10).

Utskottet finner även, liksom jordbruksministern, att inventeringen av vattnen bör påskyndas inom ramen för den fysiska planeringen för att man bättre än hittills skall kunna avgöra frågor om lämplig lokalisering av odlingar och om de åtgärder som blir nödvändiga från miljöskyddssynpunkt. Vissa kommuner har redan utrett vattenanvändningsfrågor i sin fysiska planering. Av det anförda framgår enligt utskottets mening att någon risk för godtycklig planering icke torde föreligga enligt regeringsförslaget. Med hänvisning till det anförda avstyrks motion 3014 i berörd del.

När det gäller det förslag som framförs i motion 3024 får utskottet erinra om att vattenbruket prioriteras enligt årets regionalpolitiska proposition (prop. 1984/85:115). Jordbruksministern framhåller i förevarande proposition att behovet av fasta normer för prövning av stödärenden är stort och att det ankommer på regeringen att besluta om handlägningsformerna. Han redovisar även ett förslag från statens industriverk om att formellt samråd bör införas med fiskeristyrelsen i länsstyrelsernas, utvecklingsfondernas och industriverkets beredning av stödärenden på detta område. Vattenbrukets betydelse i sysselsättnings- och regionalpolitiska sammanhang får såsom framgår av den lämnade redogörelsen anses beaktad. Någon ytterligare riksdagens åtgärd med anledning av motionen i nu berörd del är enligt utskottets mening icke påkallad.

Utskottet har icke heller i övrigt någon erinran mot vad i propositionen anförts under detta avsnitt.

Utskottet har funnit lämpligt att i detta sammanhang behandla ett antal motioner från allmänna motionstiden 1985.

I ett par motioner begärs införande av en ny stödform, vattenbrukslån, som skulle ges till samma förmånliga villkor som fiskerilånen. Yrkanden härom framställs i motion 750 (yrkande 1) av Elving Andersson och Kjell Mattsson (båda c) samt i motion 831 (yrkande 1) av Agne Hansson m. fl. (c). I samma motioner yrkas att verksamheter inom vattenbruket generellt

skall undantas från avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöskyddslagen (motion 750 yrkande 2, motion 881 yrkande 3). I motion 881 yrkas vidare, att vattenbruket utvecklas vid sydostkusten och på Öland (yrkande 1). Förenklade regler för prövningsförfarandet vid vattenbruk efterlyses i motionerna 1391 (yrkande 1) av Christer Eirefelt (fp) och 2039 av Per-Richard Molén (m). Enligt förstnämnda motion är riskerna för negativa miljöeffekter betydligt överdrivna (yrkande 2). Enligt motion 1398 (s) bör en riksplan upprättas för fiskodling i Sverige.

Utskottet får anföra följande med anledning av de nämnda motionerna.

Jordbruksministern anför i propositionen, med hänvisning till en kartläggning som utförts av fiskeristyrelsen, att det inte behövs fler former för statligt stöd till konsumtionsodling än de nuvarande. Utskottet har ingen annan bedömning. När det gäller förslagen om befrielse från avgift vid prövning och tillstånd enligt miljöskyddslagen får utskottet erinra om att särskilda, lägre taxor gäller för mindre fisk- och musselodlingar enligt förordningen (1984:380) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöskyddslagen. Vad beträffar yrkandena om förenkling av prövningsförfarandet har, som utskottet nämnt i det föregående, vissa förenklingar redan genomförts. Ytterligare försök till förenklingar aviseras i propositionen, bl. a. när det gäller anknytningen till fiskeristyrelsens prövning av fiskbiologiska frågor samt till strandskyddsreglerna i naturvårdslagen (1964:822). Förslaget i motion 1524 om en riksplan för fiskodling, slutligen, får anses tillgodsett genom de åtgärder som aviseras i propositionen om en övergripande planering och som utskottet redovisat i det föregående.

Som framgår av det anförda får motionernas olika syften i viss utsträckning anses tillgodosedda genom åtgärder som redan vidtagits resp. planeras. Utskottet är icke berett att därutöver föreslå någon ytterligare riksdagens åtgärd med anledning av motionerna såvitt nu är i fråga. De avstyrks således.

Forskning och utvecklingsverksamhet

Jordbruksministern anför i propositionen att det behövs ett samlat program för forskning och utvecklingsverksamhet på fiskets område. Forskning kring laxfisk måste därvid ägnas särskild uppmärksamhet. Arbetet med att bevara naturliga fiskbestånd och dess gener skall fortsätta. Skogs- och jordbrukets forskningsråd har i uppgift att utarbeta ett samlat program för FoU på konsumtionsodlingens område. Detta görs i samarbete med bl. a. fiskeristyrelsen, SLU och naturvårdsverket. Motsvarande program för FoU i övrigt på fiskets område bör utarbetas i nära samarbete mellan SJFR och fiskeristyrelsen efter samråd med övriga berörda organ.

Fiskeristyrelsen har på regeringens uppdrag utrett frågan om säkerställande av de svenska fiskbeståndens genetiska resurser och framlagt vissa förslag. Förslagen är av olika karaktär och innebär bl. a. administrativa regleringar, forskning och fortsatt utredning.

Enligt motion 3019 av Per Israelsson m. fl. (vpk) är de frågor som tas upp i fiskeristyrelsens rapport av stor vikt. Motionärerna anser dock att den inriktning som frågorna fått i rapporten är för snäv och behöver omfatta ett vidare fält. Därför bör regeringen vid fastläggande av ett forsknings- och utvecklingsprogram på det aktuella området ta vederbörlig hänsyn till de synpunkter som angivits i en skrivelse som upprättats mot bakgrund av en diskussion av rapporten i Svenska naturskyddsföreningens kommitté för bevarande av genetiska resurser.

Utskottet har ingen erinran mot vad som anförs i propositionen om utarbetandet av ett samlat och övergripande FoU-program på fiskets område. Inom ramen för ett sådant program har de av fiskeristyrelsen föreslagna åtgärderna för bevarande av resurserna hos det svenska fiskbeståndet sin givna plats. Utskottet utgår från att därvid även de synpunkter beaktas som lämnats i den av motionärerna citerade skrivelsen. Någon ytterligare riksdagens åtgärd med anledning av motionen torde icke böra påkallas.

I flera motioner från allmänna motionstiden yrkas på ökade forskningsresurser på vattenbrukets område. Enligt motion 750 bör en prioritering ske av forskningsresurser till vattenbruksområdet. Det gäller framför allt elementär grundforskning men också forskning inom speciella områden som t. ex. förekomsten av algbloomingar och dessas inverkan på bl. a. musslor (yrkande 4). Ett likartat yrkande återfinns i motion 881 (yrkande 5). I båda motionerna yrkas att referensanläggningar byggs för att uttröna om vattenbruk med nu känd teknik har någon påverkan på miljön och hur en sådan påverkan kan undanröjas (motion 750 yrkande 3 och motion 881 yrkande 4). I motion 881 yrkas vidare att ett planerat fiskodlingslaboratorium vid Slingsövik i Västervik även tillgodoser vattenbrukets behov (yrkande 6). I motion 1524 yrkar slutligen Jan Hyttring och Bertil Jonasson (båda c) att ett planerat centrum för vattenbruk i Munkfors, Värmland, får största möjliga statliga stöd.

Utskottet får med anledning av de nu behandlade motionerna erinra om att SJFR som tidigare framhållits har i uppdrag att utarbeta ett program för FoU på vattenbrukets område. Programmet kommer att ligga till grund för lämpliga prioriteringar av resurser på området inom staten och näringslivet. Frågan om behovet av en referensanläggning kan enligt vad utskottet erfarit komma att aktualiseras i programarbetet. I övrigt torde outnyttjad kapacitet på området kunna utnyttjas. De frågor som väckts i de olika yrkandena är således i väsentlig utsträckning föremål för det ansvariga forskningsorganets uppmärksamhet. I sammanhanget förtjänar även att framhållas att de resurser som står till statens — och även näringslivets — förfogande är begränsade. Därför måste angelägna resursbehov som jordbruksministern påpekat i stor utsträckning tillgodoses genom omprioriteringar. Utskottet finner mot den sålunda tecknade bakgrunden icke att motionerna bör föranleda någon ytterligare riksdagens åtgärd. De avstyrks således.

Prisreglering på fisk under budgetåret 1985/86

Jordbruksministern anför att prisregleringen på fisk bör återges den roll i fiskeripolitiken som innebär att den medverkar till att åstadkomma ett rationellt och lönsamt fiske. För att detta skall bli möjligt måste en översyn göras av prisregleringssystemet. Utskottet har ingen erinran häremot.

Jordbruksnämndens förslag om regleringen av priserna på fisk m. m. under budgetåret 1985/86 har biträttats av fiskets förhandlingsdelegation och konsumentdelegationen. Av förslaget framgår bl. a. att normkvantiteten för sill/strömming sänks med 4 000 ton till 76 000 ton. Någon normkvantitet för torsk föreslås icke för kommande regleringsår eftersom fångsterna av torsk är för små i förhållande till efterfrågan och en ökning av torskfisket således är i linje med de fiskeripolitiska målen. Ett ökat torskfiske bör enligt nämnden på sikt förbättra fiskets inkomster utan att konsumentpriserna behöver stiga.

Enligt propositionen bör 2 315 000 kr. avsättas av medlen i prisregleringskassan för utsättning av lax/fisk, ål och hummer. Vidare bör i enlighet med vad som anförts under avsnittet Laxfisket 1 100 000 kr. avsättas för fortsatt försöksverksamhet med fördröjd utsättning av lax i havet.

I tre motioner yrkas ändringar av regeringens förslag. Jens Eriksson (m) och Karl-Anders Petersson (c) uttalar i motion 3016 kritik över regeringens förslag att avsätta 1,1 milj. kr. för fördröjd laxutsättning. Enligt motionen förelåg förslag från regeringens sida härom redan i direktiven till årets prisöverläggningar, men sedan näringens företrädare motsatt sig förslaget hade jordbruksnämnden icke tagit upp det i sin skrivelse till regeringen. Enligt motionärerna är det allvarligt att regeringen nu enligt deras mening satt sig över vad parterna kommit överens om. De hävdar att respekten för ingångna avtal härigenom minskar. Riksdagen bör därför enligt motionen avslå förslaget att avsätta 1,1 milj. kr. ur prisregleringskassan för fortsatta försök med s. k. fördröjd utsättning av lax. Enligt motion 3026 (fp) borde särskilda åtgärder vidtas för att slå vakt om den naturreproducerande laxen, exempelvis genom att en särskild avgift tas ut vid förstahandsförsäljningen av lax (yrkande 4). Enligt motion 3022 (c) bör riksdagen anslå 3 milj. kr. ur prisregleringskassan för utsättning av laxfisk och ål i insjöarna (yrkande 2).

Utskottet får för sin del anföra följande.

I likhet med regeringen kan utskottet biträda jordbruksnämndens förslag till prisreglering på fisk under budgetåret 1985/86. Utskottet delar inte den uppfattning som framförs i motion 3016 att regeringen genom att lägga fram förslag om avsättning av ytterligare medel ur prisregleringskassan undergräver respekten för ingångna avtal. Regeringen och riksdagen har aldrig avstått från rätten och skyldigheten att ta det yttersta ansvaret för prisregleringens utformning. Utskottet finner regeringens förslag rimligt och avstyrker således motionen. Förslaget om en särskild avgift på lax

har i olika omgångar tagits upp i prisöverläggningarna men har avvisats av handelspolitiska skäl. Utskottet avstyrker mot bakgrund härav yrkandet i motion 3026. Utskottet avstyrker även motion 3022 såvitt nu är i fråga (yrkande 2). Regeringens förslag beträffande prisregleringen på fisk m. m. under budgetåret 1985/86 tillstyrks.

Utskottet finner lämpligt att i detta sammanhang även ta upp motion 2016 av Pär Granstedt m. fl. (c). Enligt motionen bör yrkesfisket i Norrland ges ökat ekonomiskt stöd inom ramen för den prisreglerande verksamheten på fiskets område.

Utskottet får framhålla att ett särskilt stöd till yrkesfisket i Norrland utgår sedan en följd av år inom ramen för fiskprisregleringen. Stödet kommer att höjas under nästa regleringsår. Motionens syfte är således redan tillgodosett. Utskottet avstyrker motionen.

Fiskeristyrelsen

Jordbruksministern anför att det nu är nödvändigt att skapa en modern och effektiv statlig fiskeriadministration. Det förslag till ändringar i organisationen som har lämnats i betänkandet (Ds Jo 1984:7) Fiskeriadministrationen är väl ägnat att tjäna som utgångspunkt för en omorganisation. Särskilt angeläget är det att få till stånd en organisation vars detaljutformning inte regleras av statsmakterna. I enlighet härmed föreslås i propositionen en revidering av målsättningen för fiskeriadministrationens verksamhet liksom vissa organisatoriska ändringar. Förslagen innebär bl. a. att de uppgifter som åvilar fiskeriintendenterna, fiskeriingenjören samt fiskodlings- och fiskeriförsöksanstalterna inordnas i fiskeristyrelsen. Den hydrografiska verksamheten överförs till SMHI. Fiskeristyrelsens organisation skall tills vidare bestå av fyra huvudenheter, nämligen en administrativ enhet, en enhet för yrkesfiske och fiskodling m. m., en enhet för fritidsfiske och fiskevård samt en enhet för undersökningar och utvecklingsverksamhet. Därtill bör det om regeringen eller fiskeristyrelsen så finner lämpligt inrättas stabsorgan eller rådgivande grupper. Biståndsfrågor bör handläggas på sakenheterna. Den ändrade organisationen föranleder vissa smärre ändringar av lagen (1950:595) om rätt till fiske och av vattenlagen (1983:291).

Fiskeristyrelsens organisation är föremål för yrkanden i tre motioner. Pär Granstedt m. fl. (c) anser enligt motion 2017 att det av flera skäl är olämpligt att föra samman yrkesfiske och vattenbruk i en gemensam enhet. Vattenbruket bör enligt motionärernas åsikt tilldelas egna resurser. Yrkesfiskets frågor bör handläggas av en särskild enhet. Jens Eriksson (m) och Karl-Anders Petersson (c) hälsar erligt motion 3017 med tillfredsställelse att fiskeristyrelsens biståndssekretariat avvecklas som självständig enhet. Enligt motionen bör det vara möjligt att finna en organisation som fungerar bättre och som utnyttjar den kunskapsbas som finns inom svenskt fiske.

I motion 2047 yrkar Marianne Stålberg och Nils-Olof Gustafsson (båda s) att erforderliga medel ställs till fiskerianstaltens i Kälarne förfogande.

Utskottet får för sin del anföra följande.

Det förslag som regeringen framlagt synes i det stora hela väl avvägt. Utskottet finner icke de invändningar bärkraftiga som riktas i motion 2017 mot den föreslagna enhetsindelningen av fiskeristyrelsen. Motionen avstyrks på den grunden.

När det gäller organisationen av biståndsfrågorna får utskottet påpeka att det enligt propositionen bör finnas särskilda stabsorgan eller rådgivande grupper med företrädare för näringen för att stödja handläggningen av frågor där särskilda insikter om yrkesfiskets förhållanden kan behövas. Som exempel på sådana frågor nämns bl. a. u-landsbiståndet. Organisationens detaljutformning bör som jordbruksministern framhåller inte regleras av statsmakterna. Utskottet utgår från att ett sådant styrande organ för biståndsfrågor kan organiseras så att dessa frågor får en effektiv behandling. Enligt utskottets mening bör i detta arbete den kunskapsbas kunna utnyttjas som finns inom det svenska fisket. Med det anförda får syftet med motion 3017 anses vara i det väsentliga tillgodosett. Någon ytterligare riksdagens åtgärd med anledning av motionen synes med hänsyn härtill icke påkallad.

Fiskeriförsöksanstalten i Kälarne bör enligt regeringens förslag ingå i en underenhet inom fiskeristyrelsens nya enhet för undersökningar och utvecklingsverksamhet. Som nämnts i den föregående framställningen bör tillgänglig kapacitet utnyttjas vid prioriteringen av forskningsanslagen. Kostnaderna för driften av fiskeriförsöksanstalten har hittills i stor utsträckning täckts med vattenavgiftsmedel enligt 10 kap- 6 § vattenlagen (1983:291 och motsvarande äldre bestämmelse). Sedan något år gäller nya bestämmelser för beräkning av avgiftsmedlen. Härigenom ökar tillgången på medel för finansiering av forskning och utvecklingsverksamhet inom fiskevården. Vad utskottet sålunda anfört synes ägnat att i viss mån tillgodosätta syftet med motionen. Denna avstyrks mot den bakgrunden.

I propositionen erinras om att utredningen föreslagit att havsfiskelaboratoriet i Lysekil omlokaliseras till Karlskrona. Enligt jordbruksministern har förslaget fått ett i huvudsak negativt bemötande av remissinstanserna. En samlad bedömning har lett till att han inte aktualiserar frågan om en omlokalisering av havsfiskelaboratoriet.

Frågan om havsfiskelaboratoriets lokalisering är föremål för ett antal motioner från allmänna motionstiden. Enligt motion 629 av Elving Andersson och Kjell Mattsson (båda c) och 885 av Kenth Skårvik och Kerstin Ekman (båda fp) bör havsfiskelaboratoriet ligga kvar i Lysekil. Motionärerna anser att ett samarbete bör etableras med Vetenskapsakademiens verksamheter. Enligt motion 2037 av Ralf Lindström och Yvonne Sandberg-Fries (båda s) bör havsfiskelaboratoriet förläggas till Karlskrona medan Bertil Måbrink (vpk) i motion 469 yrkande I och Eric Hägelmark

(fp) i motion 2597 yrkar att ett nytt havsforskningslaboratorium (bräckvattenslaboratorium) skall förläggas till Karlskrona. I sistnämnda motion yrkas även att fiskeristyrelsens undersökningsfartyg Argos placeras i Karlskrona. Slutligen yrkar Gurhild Bolander m. fl. (c, s, m) i motion 2012 att havsfiskelaboratoriet lokaliseras till Gotland.

Utskottet delar jordbruksministerns bedömning att någon omlokalisering av havsfiskelaboratoriet icke bör ske. Utskottet finner icke skäl att närmare ta upp frågan om samarbete med Vetenskapsakademien med hänsyn till att jordbruksministern aviserat sin avsikt att senare återkomma till regeringen i fråga om laboratoriet.

Den i ett par motioner väckta frågan om upprättande av ett särskilt bräckvattenslaboratorium i Karlskrona saknar aktualitet. Motionerna bör mot den angivna bakgrunden inte föranleda någon riksdagens vidare åtgärd.

Fiskenämnderna

Av instruktionen för fiskeristyrelsen (1977:464) framgår att det finns en fiskenämnd i varje län. Tre fiskenämnder, nämligen de i Värmlands, Jönköpings och Västmanlands län, har ett utökat verksamhetsområde vilket omfattar även hela Vänern, Vättern resp. Mälaren—Hjälmaren. Fiskenämnderna utses av länsstyrelserna och består av fem ledamöter med suppleanter. Vid handläggning av ärende som rör fisket i de stora sjöarna är vederbörande fiskenämnd sammansatt av två fiskenämndsledamöter från vardera berört län, med ordföranden i den fiskenämnd till vars område sjön hör som ordförande. I övrigt fungerar de på samma sätt som andra fiskenämnder.

Regeringens förslag innebär bl. a. att fiskenämnden skall verkställa samhällets politik för fiskerinäringen, fritidsfiskare och fiskevården. Fiske-nämndens kansli skall bestå av minst en fiskerikonsulent. Några väsentliga förändringar av formerna för nämndernas utseende aktualiseras inte nu, i avvaktan på verksledningskommitténs förslag som beräknas bli framlagda i juni i år.

Den lokala fiskeriadministrationen är föremål för yrkanden i tre motioner. Enligt motion 3022 (c) är det angeläget att den föreslagna ordningen att fiskeriintendenterna inordnas i fiskeristyrelsen ej får innebära försämrade resurser vad avser den regionala bevakningen. Intendenternas nuvarande regionala placering bör därför bibehållas även om intendentorganisationen inordnas i fiskeristyrelsen. Motionärerna finner även att organisationen med särskilda konsulenter för sjöarna bör bibehållas och förstärkas. Sammansättningen av sjönämnderna bör vara sådan att de olika fiskeintressena tillvaratas på ett bättre sätt, anser motionärerna (yrkande 3). Enligt motion 3024 bör riksdagen uttala sig för att eventuella förändringar av fiskenämndernas sammansättning inte får gå ut över yrkesfiskets representation (yrkande 2).

Utskottet får för sin del anföra följande.

Med hänsyn till att det statsfinansiella läget inte medger att ytterligare personalresurser kan tillföras nämnderna finner utskottet i likhet med regeringen angeläget att de samlade resurser som för närvarande finns inom organisationen fördelas på det sätt som är mest ändamålsenligt i ett landsövergripande perspektiv. Det ankommer på fiskeristyrelsen att göra detta. Utskottet uppmärksammar att de resurser som för närvarande finns inom intendentorganisationen och som enligt förslaget skall organisatoriskt knytas till fiskeristyrelsen kan utnyttjas för att underlätta denna fördelning. Vad utskottet anfört om fördelningen av resurserna gäller även fiskerikonsulenterna med den preciseringen att, som framhålls i propositionen, mindre än en fiskerikonsulent för varje fiskenämnd i län inte bör förekomma. Utskottet finner i likhet med jordbruksministern att fiskenämnerna både i länsfrågor och i sjönämndsfrågor bör få en sammansättning som bättre än hittills speglar fiskets och fiskodlingens omfattning och inriktning inom resp. nämnders ansvarsområden. Med det anförda får motionerna anses besvarade i nu berörd del.

Utskottet har icke heller i övrigt någon erinran mot regeringens förslag till riktlinjer för fiskeristyrelsens och fiskenämndernas arbetsuppgifter och organisation. Riksdagen bör således godkänna vad som förordats i propositionen i detta avseende och lämna erforderligt bemyndigande om övergångsåtgärder m. m. Lagförslagen bör antas.

Utskottet finner lämpligt att i detta sammanhang ta upp även motion 1410 av Håkan Stjernlöf (m) vari yrkas att en vakant tjänst som fiskerikonsulent i Gävleborgs län återbesätts. Som framhållits i det föregående har fiskeristyrelsen ansvaret för fördelningen av resurserna inom fiskeriadministrationen. Utskottet avstyrker med hänsyn härtill motionen.

Anslagsfrågor

I propositionen tas upp anslag rörande de olika verksamheter som berörts i det föregående. Utskottet tillstyrker förslagen, såvitt avser följande punkter:

Sjätte huvudtiteln

K 2. Bidrag till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Nionde huvudtiteln

E 1. Fiskeristyrelsen

E 2. Statens lokala fiskeadministration

E 3. Främjande av fiskerinäringen

E 10. Prisreglerande åtgärder på fiskets område

Under anslaget E 11. Bidrag till fiskevård m. m. lämnas bidrag till fiskevård och till kostnader för bildande av fiskevårdsområden. I anslutning till sitt förslag om fritt handredskapsfiske (prop. 1984/85:107, JoU 1984/85:26) förordade regeringen att finansieringen av kostnaderna här för skall ske bl. a. genom en avräkning med 2,5 milj. kr. från fiskevårds-

anslaget. Utskottet anförde i sitt yttrande, att frågan om detta anslag fick tas upp i samband med anslagsbehandlingen.

Regeringen föreslår att anslaget förs upp med 2 825 000 kr.

I flera motioner uttalas kritik mot nedskärningen av anslaget. Enligt motion 3013 av Rune Jonsson m. fl. (s) är ett fortsatt stöd till fiskevård en angelägen statlig uppgift. Om sådant stöd fortsättningsvis inte kan komma att utgå kommer planerade satsningar i Västernorrlands län att senareläggas eller helt avskrivs till men för såväl innevånarna som tillresande turister. I motion 3018 görs ett likartat uttalande med utgångspunkt från situationen i Jämtlands län. Enligt kommittémotion 3014 (m) bör ett anslag av 5 325 000 kr. anvisas (yrkande 4). Regeringens förslag bör enligt kommittémotion 3020 av John Andersson m. fl. (vpk) räknas upp med 2,4 milj. kr. Enligt centerens kommittémotion 3022 bör anslaget föras upp med 5,4 milj. kr. (yrkande 4).

Utskottet finner för sin del angeläget att fiskevården i de olika länen även fortsättningsvis skall kunna påräkna statligt stöd. Utskottet förordar med hänsyn härtill och med anledning av motionerna att anslaget för budgetåret 1985/86 förs upp med 2 milj. kr. utöver det belopp som regeringen föreslagit.

I motion 1407 yrkar Rolf Rämngård m. fl. (c) att bidraget till organisationsstöd och informationsinsatser som utgår från anslaget skall delas lika mellan sportfiskarnas och fiskevattensägarnas organisationer.

Utskottet får med anledning av motionen framhålla att fördelningen av bidragen fastställs av regeringen på förslag av fiskeristyrelsen. Motionen avstyrks mot den bakgrunden.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *regleringen av havsfisket*
att riksdagen avslår motion 1984/85:1085,
2. beträffande *begränsning av yrkesmässiga redskap*
att riksdagen avslår motion 1984/85:3022 yrkande 1,
3. beträffande *fiskskyddsområden*
att riksdagen avslår motion 1984/85:636,
4. beträffande *licens för yrkesfiske*
att riksdagen avslår motionerna 1984/85:3014 yrkande 1 och 1984/85:3026 yrkande 1,
5. att riksdagen godkänner vad som förordats i propositionen om grunderna för det statliga ekonomiska stödet till fisket,
6. beträffande *fraktstöd för foderfisk*
att riksdagen avslår motion 1984/85:3025,
7. beträffande *yrkesfisket på ostkusten*
att riksdagen avslår motion 1984/85:1390,

8. beträffande *beredningsindustri på Gotland*
att riksdagen avslår motion 1984/85:2043,
9. beträffande *fiskerinäringen i Kristianstads län*
att riksdagen avslår motion 1984/85:2280 yrkande 3,
10. beträffande *fiskerinäringen i Bohuslän*
att riksdagen avslår motion 1984/85:2695,
11. att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motionerna 1984/85:3026 yrkande 2 och 1984/85:3027 godkänner vad som förordats i propositionen om en *samordning av distribution och marknadsföring av fisk* som förutsättning för utbetalning av prisstöd på fisk,
12. beträffande *laxfisket*
att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motionerna 1984/85:3012, 1984/85:3015 och 1984/85:3021, 1984/85:3014 yrkande 3, 1984/85:3023 och 1984/85:3026 yrkande 3
godkänner vad som förordats i propositionen om regleringen av laxfisket,
13. beträffande *konsumtionsodling av fisk, skaldjur m. m.*
 - a) att riksdagen avslår motion 1984/85:3014 yrkande 2,
 - b) att riksdagen avslår motion 1984/85:3024 yrkande 1,
 - c) att riksdagen avslår motion 1984/85:750 yrkandena 1 och 2 samt motion 1984/85:881 yrkandena 1—3,
 - d) att riksdagen avslår motion 1984/85:1391 yrkande 1 och motion 1984/85:2039 och
 - e) att riksdagen avslår motion 1984/85:1398,
14. beträffande *forskning och utvecklingsverksamhet*
 - a) att riksdagen avslår motion 1984/85:3019,
 - b) att riksdagen avslår motion 1984/85:750 yrkandena 3 och 4 samt motion 1984/85:881 yrkandena 4—6 och
 - c) att riksdagen avslår motion 1984/85:1524,
15. beträffande *prisregleringen på fisk*
att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på
 - a) motionerna 1984/85:3016 och 1984/85:3026 yrkande 4
 - b) motion 1984/85:3022 yrkande 2medger att för tiden den 1 juli 1985—den 30 juni 1986 regleringen av priserna på fisk m. m. jämte vad därmed hänger samman samt användningen av medel får ske enligt de grunder som har förordats i propositionen,
16. beträffande *Norrlandsstöd*
att riksdagen avslår motion 1984/85:2016,

17. beträffande *den statliga fiskeriadминистраtionen*
att riksdagen med avslag på motionerna 1984/85:2017, 1984/85:3017, 1984/85:2047, 1984/85:3022 yrkande 3 och 1984/85:3024 yrkande 2
godkänner de riktlinjer för fiskeristyrelsens och fiskenämndernas arbetsuppgifter och organisation som har förordats i propositionen.
18. att riksdagen bemyndigar regeringen att vidta de övergångsåtgärder och åtgärder i övrigt som behövs för att omorganisationen skall kunna genomföras,
19. att riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (1950:596) om rätt till fiske,
20. att riksdagen antar förslaget till lag om ändring i vattenlagen (1983:291),
21. beträffande *havsfiskelaboratoriet*
att riksdagen avslår motionerna 1984/85:629, 1984/85:885, 1984/85:2037 och 1984/85:2012,
22. beträffande *inrättande av ett nytt havsfiskelaboratorium i Karlskrona*
att riksdagen avslår motionerna 1984/85:469 yrkande 1 och 1984/85:2597,
23. *beträffande fiskerikonsulenttjänsten i Gävleborgs län*
att riksdagen avslår motion 1984/85:1410,
24. att riksdagen under sjätte huvudtiteln till *Bidrag till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut* för budgetåret 1985/86 anvisar ytterligare 1 445 000 kr.,
25. att riksdagen under nionde huvudtiteln till *Fiskeristyrelsen* för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag av 34 634 000 kr.,
26. att riksdagen till *Fiskenämnderna* för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag av 8 110 000 kr.,
27. att riksdagen till *Främjande av fiskerinäringen* för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av 2 194 000 kr.,
28. att riksdagen till *Prisreglerande åtgärder på fiskets område* för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag av 1 000 kr.,
29. att riksdagen med anledning av regeringens förslag och motionerna 1984/85:3013, 1984/85:3014 yrkande 4, 1984/85:3018, 1984/85:3020 och 1984/85:3022 yrkande 4 till *Bidrag till fiskevård m. m.* för budgetåret 1985/86 anvisar ett reservationsanslag av 4 825 000 kr.,
30. beträffande *fördelningen av bidrag*
att riksdagen avslår motion 1984/85:1407,
31. att riksdagen lämnar utan erinran vad som i övrigt anförs i propositionen om fiskepolitiken, administrativ reglering av fisket, licenser för yrkesfisket, prisregleringen av fisk allmänt,

regleringen av laxfisket, konsumtionsodlingen av fisk och skal-
djur, forskning och utvecklingsverksamhet på fiskets område
samt om den statliga administrationen på fiskets område.

Stockholm den 25 april 1985

På jordbruksutskottets vägnar

HÅKAN STRÖMBERG

Närvarande: Håkan Strömberg (s), Arne Andersson i Ljung (m), Ove Karlsson (s), Gunnar Olsson (s), Sven Eric Lorentzon (m), Kerstin Andersson (c), Margareta Winberg (s), Jens Eriksson (m), Börje Stensson (fp), John Andersson (vpk), Åke Selberg (s), Jan-Eric Virgin (m), Bengt Kronblad (s), Lennart Brunander (c) och Ulf Lönnqvist (s).

Reservationer

1. Regleringen av havsfisket (mom. 1)

Kerstin Andersson och Lennart Brunander (båda c) anser att

dels den del av utskottets yttrande på s. 11 som börjar med "Utskottet får" och slutar med "avstyrks således" bort ha följande lydelse:

Utskottet får — — — (lika med utskottet) — — — dessa frågor. Utskottet biträder mot den bakgrunden förslagen i motion 1085 att en utredning bör verkställas i frågan. Vad utskottet sålunda anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *regleringen av havsfisket*

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1984/85:1085,

2. Begränsning av yrkesmässiga redskap (mom. 2)

Kerstin Andersson och Lennart Brunander (båda c) anser att

dels den del av utskottets yttrande på s. 12 som börjar med "utskottet får" och slutar med "fråga (yrkande 1)" bort ha följande lydelse:

Utskottet ansluter sig till motionärernas uppfattning att näringen bör

tillförsäkras möjlighet till ett rationellt fiske. Yrkesmässiga redskap bör därför förbehållas yrkesfiskare. Regeringen bör återkomma med förslag härom. Vad utskottet sålunda anfört med anledning av motionen i berörd del bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *begränsning av yrkesmässiga redskap*
att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1984/85:3022 yrkande 1,

3. Licens för yrkesfiske (mom. 4)

Arne Andersson i Ljung (m), Sven Eric Lorentzon (m), Jens Eriksson (m), Börje Stensson (fp) och Jan Eric Virgin (m) anser att

dels den del av utskottets yttrande på s. 12 som börjar med "Utskottet finner" och slutar med "hithörande delar" bort ha följande lydelse:

Utskottet biträder motionärernas förslag, att licensen för fiskefartyg även fortsättningsvis bör följa fartyget och icke bindas till person. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels utskottets hemställan under 4 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *licens för yrkesfiske*
att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motionerna 1984/85:3014 yrkande 1 och 1984/85:3026 yrkande 1,

4. Samordning av distribution och marknadsföring (mom. 11)

Börje Stensson (fp) anser att

dels utskottets yttrande som börjar på s. 14 med "Utskottet finner" och slutar på s. 15 med "berörd del" bort ha följande lydelse:

Utskottet finner att de invändningar som anförs mot förslaget i motionerna och som bygger bl. a. på remissyttranden från NO och SPK bör tillmätas avgörande vikt. Riksdagen bör således med bifall till motionsyrkandena avslå regeringens förslag i denna del.

dels utskottets hemställan under 11 bort ha följande lydelse:

11. att riksdagen med bifall till motionerna 1984/85:3026 yrkande 2 och 1984/85:3027 avslår regeringens förslag om en samordning av distribution och marknadsföring av fisk som förutsättning för utbetalning av prisstöd på fisk,

5. Laxfisket (mom. 12)

John Andersson (vpk) anser att

dels den del av utskottets yttrande som börjar på s. 16 med "Riksdagen begärde" och slutar på s. 17 med "berörda delar" bort ha följande lydelse:

Riksdagen begärde — — — (lika med utskottet) — — — riksdagens begäran. Regeringen föreslår nu att vissa delar av laxutredningens förslag genomförs, dvs. de som gäller kust- och älvfisket, men lämnar utredningens förslag om begränsning av havsfisket i stort sett utan åtgärd. De nu framlagda förslagen torde enligt utskottets mening inte komma att medföra någon nämnvärd förbättring för den självreproducerande laxens situation. Utsättningar i stor skala enligt metoden med fördröjd utsättning innebär med stor sannolikhet ett ännu högre fångstryck på de nu hotade laxbestånden från älvarna med naturlig reproduktion om det inte samtidigt genomförs begränsningar i havsfisket. Utskottet biträder sålunda kravet på att hela utredningsförslaget bör genomföras i ett sammanhang. Vad utskottet sålunda anfört med anledning av motionerna 3012, 3015 och 3021 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Övriga motioner om laxfisket avstyrks.

dels utskottets hemställan under 12 bort ha följande lydelse:

12. att riksdagen *beträffande laxfisket*

med avslag på motionerna 1984/85:3014 yrkande 3, 1984/85:3023 och 1984/85:3026 yrkande 3 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motionerna 1984/85:3012, 1984/85:3015 och 1984/85:3021,

6. Laxfisket (mom. 12)

Arne Andersson i Ljung (m), Sven Eric Lorentzon (m), Jens Eriksson (m), Börje Stensson (fp) och Jan-Eric Virgin (m) anser att

dels den del av utskottets yttrande som börjar på s. 16 med "Riksdagen begärde" och slutar på s. 17 med "berörda delar" bort ha följande lydelse:

Riksdagen begärde — — — (lika med utskottet) — — — till stånd.

Som jordbruksministern framhåller bör viss restriktivitet iakttas vid beviljande av yrkesfiskelicens då den sökande har för avsikt att fiska lax. Denna restriktivitet får emellertid inte bli så total att nuvarande innehavare av yrkesfiskelicenser förhindras att byta sina gamla båtar mot nya. Det måste också vara möjligt att utdela ett antal nya fiskelicenser för att kunna tillvarata det stora intresse för fiske som för närvarande finns bland ungdomar.

Utskottet kan heller icke godta jordbruksministerns förslag om att stödja en fortsatt försöksverksamhet med fördröjd utsättning av lax genom att utan grund i överenskommelsen om fiskprisregleringen anvisa medel ur prisregleringskassan på fisk. Eftersom den övervägande delen av den lax

som sätts ut inte kommer att fiskas av svenska yrkesfiskare är det förståeligt att ett av fiskarnas krav vid prisöverläggningarna var att prisregleringsmedel inte skulle användas för denna försöksverksamhet. Vad utskottet sålunda anfört med anledning av motionerna 3014 och 3026 i berörda delar bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Motion 3023 kommer därigenom i väsentlig utsträckning att tillgodoses. Det anförda innebär vidare att motionerna 3012, 3015 och 3021 avstyrks.

dels utskottets hemställan under 12 bort ha följande lydelse:

12. att riksdagen med avslag på motionerna 1984/85:3012, 1984/85:3015, 1984/85:3021 och 1984/85:3023 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av regeringens förslag och motionerna 1984/85:3014 yrkande 3 och 1984/85:3026 yrkande 3,

7. Vattenbruk som binäring (mom. 13 b)

Arne Andersson i Ljung (m), Sven Eric Lorentzon (m), Kerstin Andersson (c), Jens Eriksson (m), Börje Svensson (fp), Jan-Eric Virgin (m) och Lennart Brunander (c) anser att

dels den del av utskottets yttrande på s. 18 som börjar med "När det" och slutar med "icke påkallad" bort ha följande lydelse:

Utskottet tillstyrker förslaget i motion 3024 om att bofasta skärgårdsbor bör ges förtursrätt vid tillståndsgivning för vattenbruk om de avser att bedriva verksamheten som binäring till jordbruk, fiske och andra skärgårdsnäringsar. I kustområden kan vattenbruket bli ett värdefullt komplement till befintliga näringar och därmed bidra till strävandena att slå vakt om levande skärgårdar. Om däremot vattenbruket kommer i händerna på storföretag finns det risk att vattenbruket blir en farlig konkurrent till yrkesfisket och i stället leder till försämrade utkomstmöjligheter för den bofasta skärgårdsbefolkningen. Vad utskottet sålunda anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels utskottets hemställan under 13 b bort ha följande lydelse:

13. b) att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1984/85:3024 yrkande 1,

8. Prisregleringen på fisk (mom. 15)

Arne Andersson i Ljung (m), Sven Eric Lorentzon (m), Kerstin Andersson (c), Jens Eriksson (m), Börje Stensson (fp), Jan-Eric Virgin (m) och Lennart Brunander (c) anser att

dels den del av utskottets yttrande som börjar på s. 21 med "I likhet" och slutar på s. 22 med "1985/86 tillstyrks" bort ha följande lydelse:

Utskottet biträder, liksom regeringen, jordbruksnämndens förslag till prisreglering på fisk under budgetåret 1985/86. Riksdagen bör således godkänna regeringens förslag till den del de bygger på överenskommelsen i jordbruksnämnden.

Däremot bör riksdagen enligt utskottets mening icke godkänna regeringens förslag att 1,1 milj. kr. avsätts för fortsatt försöksverksamhet med fördröjd utsättning av lax i havet. Som framhålls i motion 3016 har regeringen i detta avseende satt sig över vad parterna kommit överens om vilket kan medföra att respekten för ingångna avtal minskar. Om stöd skall utgå till fortsatt försöksverksamhet bör enligt utskottets mening andra finansieringsvägar anvisas, exempelvis införande av en särskild prisregleringsavgift på lax. Förslag härom har vid olika tillfällen lagts fram av fiskets företrädare i jordbruksnämndens överläggningar. Vad utskottet sålunda anfört med anledning av motionerna 3016 och 3026 yrkande 4 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels utskottets hemställan under 15 bort ha följande lydelse:

15. att riksdagen

dels med avslag på motion 1984/85:3022 yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motionerna 1984/85:3016 och 1984/85:3026 yrkande 4, *dels* medger att för tiden den 1 juli 1985—den 30 juni 1986 regleringen av priserna på fisk m. m. jämte vad därmed hänger samman samt användningen av medel i övrigt får ske enligt de grunder som har förordats i propositionen,

9. Bräckvattenslaboratorium till Karlskrona (mom. 22)

John Andersson (vpk) anser att

dels den del av utskottets yttrande på s. 24 som börjar med "Den i" och slutar med "vidare åtgärd" bort ha följande lydelse:

Utskottet ansluter sig emellertid å andra sidan till det förslag som framläggs i motionerna 469 och 2597 om inrättande av ett nytt havsfiskelaboratorium i Karlskrona, inriktat på forskning i och om Östersjöns fiske och vattenbruk. Riksdagen bör enligt utskottets mening hemställa att regeringen vidtar åtgärder för inrättande av ett sådant laboratorium.

dels utskottets hemställan under 22 bort ha följande lydelse:

22. beträffande *inrättande av ett nytt havsfiskelaboratorium i Karlskrona*

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motionerna 1984/85:469 och 1984/85:2597,

